

عنوان مقاله:

مقاله کوتاه: در باب دو تعبیر از دیوان خاقانی

محل انتشار:

فصلنامه شعرپژوهی (بوستان ادب)، دوره 13، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سعید مهدوی فر - دانشگاه شهید چمران اهواز

قدرت قاسمی پور - اهواز، دانشگاه شهید چمران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

در باب دو تعبیر از دیوان خاقانی چکیده دیوان خاقانی شروانی به عنوان یکی از امهات ادب پارسی از حیث دربرداشتن تعابیر و ترکیبات نو و گونه گون، اهمیت ویژه ای دارد. همین تعمد و پرمایگی زبانی سبب شده تا دیوان وی از دیرباز یکی از منابع مهم و اساسی فرهنگ نویسان قلمداد شود. از آنجاکه بسیاری از این ترکیبات زاده ی قدرت شگرف تخیل و طریق غریب او در سخنوری است، نه تنها گزارش بلکه حتی گردآوری آن ها نیز از کاستی ها و لغزش های متعدد برکنار نمانده است. در این جستار بر آن بوده ایم تا با توجه به سبک شخصی شاعر و قراین اجتماعی زمان خاقانی، تحلیلی استوار از دو تعبیر «سه سرهنگ» و «میان خانه» در دیوان او ارائه کنیم. در این پژوهش نشان داده می شود که برخلاف نظر فرهنگ نویسان و شارحان، «سه سرهنگ» به معنای سه اختر زحل، مشتری و مریخ نیست و مراد از آن سه انگشتی است که به گاه کتابت، قلم را نگاه می دارد. همچنین خاقانی تعبیر «میان خانه» (خانه و اتاق میانی) را از ترکان چادر نشین و ساختار خیمه های ایشان گرفته و در تصاویر شاعرانه ی خود به کار برده است.

کلمات کلیدی:

واژه های کلیدی: دیوان خاقانی، سه سرهنگ، انگشت های قلم گیر، میان خانه، ترکان خیمه نشین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1454095>

